

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Природні небезпеки»

Компонента освітньої програми – вибіркова (5)

Освітньо-професійна програма	Географія
Спеціальність	106 Географія
Галузь знань	10. Природнича географія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Добинда Ірина Петрівна, к.геогр. н. http://terra.chnu.edu.ua/iryna-petrivna-dobynda/
Контактний тел.	+380994069763
E-mail:	i.dobynda@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2507
Консультації	Очні консультації - вівторок 13.00 - 14.30 (за попередньою домовленістю); Онлайн консультації - четвер 14.40 - 15.30

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Знання про природні небезпеки є важливими для збереження життя людей, захисту інфраструктури та природних ресурсів, а також для адаптації до змін у навколишньому середовищі. Глобальне потепління та кліматичні зміни спричиняють частішу появу низки стихійних лих, індустріалізація та сільськогосподарська діяльність змінюють екосистеми, що в свою чергу також може підвищити ризик природних катастроф, тощо. Розуміння цих процесів допомагає краще підготуватися до можливих наслідків.

Мета навчальної дисципліни виступає з'ясувати причини та походження небезпек природного характеру, сформування знання про небезпечні природні явища, стихійні лиха і природні катастрофи, оцінити вплив останніх на природне середовище і життя живих організмів.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ОСОБЛИВОСТІ ПРИРОДНИХ НЕБЕЗПЕК. ЇХНІЙ ГЕНЕЗИС	
Тема 1	Поняття небезпечних природних явищ, стихійних лих і катастроф. Класифікація природних небезпек. Наслідки природних небезпек
Тема 2	Загальна характеристика планети Земля. Океани і континенти як системи навколишнього середовища. Характер та причини зміни навколишнього середовища
Тема 3	Наукові концепції для вивчення природних небезпек
МОДУЛЬ 2. КЛАСИФІКАЦІЇ НЕБЕЗПЕК	
Тема 4	Геологічні небезпечні явища
Тема 5	Метеорологічні небезпечні явища

Тема 6	Гідрологічні небезпечні явища
Тема 7	Пожежі в природних екосистемах
МОДУЛЬ 3. МОНІТОРИНГ І ЗАХИСТ	
Тема 9	Заходи захисту від природних небезпек
Тема 10	Моніторинг за природними небезпеками
Тема 11	Роль взаємодії природних та антропогенних чинників у формуванні несприятливих екологічних ситуацій

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Під час викладання курсу «Природні небезпеки» залучається низка освітніх технологій, зокрема, інформаційно-комп'ютерні технології, інтерактивні заняття (заняття дискусійна група, заняття з навчанням одних студентів іншими), інтегровані заняття.

Методи формування знань студентів: розповідь, пояснення, ілюстрація, проблемний виклад, частково-пошукові та дослідницькі методи, презентації, бесіди і дискусії, спрямовані на активізацію і стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів. Методи формування практичних умінь і навичок: робота з контурними картами, атласами, розробка схем, таблиць, складання словника, аналіз джерельної бази, практичне виконання вправ.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: При вивченні дисципліни «Природні небезпеки» рекомендується використовувати такі методи і форми контролю:

1. Для контролю засвоєння лекційного матеріалу: письмові модульні контрольні роботи; поточне тестування; оцінка за індивідуальне навчальне завдання; підсумковий письмовий чи тестовий іспит.

2. Для контролю і оцінювання практичних робіт: практична перевірка і оцінювання кожної практичної роботи.

3. Додатково: звіти, реферати, проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; поточний та підсумковий тестовий контроль; залік.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, написання модульних робіт, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, за умови, що кожна тема повинна бути здана хоча би на мінімальну оцінку. Роботи, які здаються невчасно без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdbz0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагиату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Боголюбов, В.М. (2010). (Ред.). Моніторинг довкілля : підручник. Вінниця : ВНТУ. 232 с.
2. Боровик М. В. (2018). Ризик-менеджмент: конспект лекцій для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 65 с.
3. Бурлуцька, С. В., & Бурлуцький, С. В. (2017). Менеджмент природних ресурсів в контексті концепції сталого розвитку. Часопис економічних реформ, (3), 88-93.
4. Грицик В. (2009). Екологія довкілля. Охорона природи : навчальний посібник. Київ : Кондор. 292 с.
5. Желібо, Є. П., (2009). (Ред.). Безпека життєдіяльності: навч. посіб. К.: Каравела, 2008. — 344 с.
6. Запорожець, О. І., Халмурадов, Б. Д., Применко В. І. та ін.. (2013). Безпека життєдіяльності: підручник. К. : «Центр учбової літератури. 448 с.
7. Лук'янова О. М. Екологічний менеджмент: Конспект лекцій. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. – 66 с.
8. Пехник, А. В., Пехник, А. В., Пехник, А. В., Кройтор, А. В., Кройтор, А. В., Кройтор, А. В., ... & Завгородня, Ю. В. (2019). Теорія ризику: історія та сучасні підходи.
9. Чорна, С. О. (2019). Загальні закономірності виникнення природних небезпек. *Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика: збірник наук. праць Всеук. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітньому Дню цивільної оборони та Всесвітньому Дню охорони праці*. Полтава : ПНПУ.С. 422-426.
- 10.Офіційний сайт Державної служби. Режим доступу: <https://dsns.gov.ua/abetka-bezpeki-1/nebezpeki-prirodnogo-xarakteru>

*Детальна інформація щодо вивчення курсу «Природні небезпеки»
висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
(не вибрана у 2024-2025 н.р.)*